

[Ole Bjørn Kraft.]

en speciel adresse til os og forbindelse med de russiske krav til Norden. Jeg tænker på de store atomsprængninger på Novaja Zemlja. Det blev sagt under den norske udenrigsdebat for nylig, at disse sprængninger har fremkaldt en særlig reaktion i de nordiske lande, der ligger så tæt ved sprængningsstedet, og som vil være noget udsat for det radioaktive nedfald; og den mulighed kan jo nok ikke afvises, at man i Sovjet troede, at man herved var i stand til at gøre Norden mere modtagelig for Sovjets krav. Det har ikke vist sig at være tilfældet, så lidt som det har haft denne virkning i den øvrige verden. Sprængningerne har derimod kaldt en verdensprotest frem, der imidlertid indtil nu ikke synes at have gjort indtryk på Sovjetunionen — der er endda bebudet nye sprængninger — men man må håbe, at den efterhånden vil få indflydelse.

Jeg er enig i, at dansk politik, hvor vi har mulighed derfor, må støtte enhver bestræbelse for at få disse atomsprængninger standset, ikke alene af hensyn til os selv, men også af hensyn til den fare, som, hvis de fortsættes i stort omfang, menneskeheden derved vil blive udsat for. En overenskomst om at standse dem må søges tilvejebragt, men naturligvis en kontrolleret overenskomst, som optakt til en international, kontrolleret, almindelig og gensidig nedrustning. Vi frygter jo alle faren for en atomkrig, en frygt, som også de store atommagter utvivlsomt deler, og her ligger i virkeligheden, som vist også det ærede medlem hr. Per Federspiel nævnte det, et håb om at kunne bevare freden. Den såkaldte terrorbalance er stadig væk en af garantierne for, at den ødelæggende krig ikke bliver sluppet løs. Det må jo i denne forbindelse ikke glemmes, at hvis man ensidigt gennemførte en almindelig atomafrustning, ville styrkeforholdet i verden, og da ikke mindst i Europa, på skæbnesvanger måde blive forrykket til fordel for Sovjetunionen, der jo er så meget stærkere i konventionelle våben og i mandskabsstyrker.

Atomspørgsmålet spiller jo ind på mange områder. Der har været nævnt spørgsmålet om atombevæbning af Tyskland. Herom har, som det er sagt, Amerikas præsident

udtalt sig på afvisende måde, og om atombevæbning af danske styrker har regeringen og folketingets flertal for længst udtalt sig. Vi har den principielle opfattelse, at de danske soldater i givet fald skal være lige så vel udrustet som dem, der kan tænkes at angribe dem; men dette spørgsmål er ikke længere på dagsordenen.

Hvad man så mener med, at Danmark skulle melde sig ind i en atomfri klub, står ikke ganske klart. Det har været nævnt, at man også skal give tilslutning til tanken om en nedrustning af Centraleuropa, et forbud mod atomrustning. Da den socialistiske internationale for nylig holdt et møde — jeg tror, det var i Rom — blev der vedtaget en udtalelse om dette spørgsmål, men — det er værd at understrege — med det realistiske forbehold, at en atomafrustning i Centraleuropa ikke må forandre magtbalancen. Det har tilknytning til den Rapackiplan, som de radikale også har nævnt. Den tilsigtede jo udelukkende en atomfri zone, men talte ikke om nedrustning af almindelige våben og ville således udelukkende være til fordel for øststaterne og medføre en forrykkelse af magtbalancen. Vi skal imidlertid slet ikke tage stilling til disse spørgsmål her i dag, og der foreligger heller ikke fra Sovjetunionen nogen som helst tilkendegivelse af, at de kunne tænke sig at opgive atom- og raketvåben på deres side af jerntæppet.

Jeg vil gerne fremhæve det synspunkt, at Danmarks udenrigspolitik må føres inden for og i tilknytning til Atlantpagtens fællesskab, og at vi ikke her må blande rent neutralistiske synspunkter sammen med, hvad der er formålet med Atlantpagten. Vi kan — og vi skal — søge at gøre vor indflydelse gældende og hævde vore synspunkter i de internationale forhandlinger, men det afgørende i den tid, vi nu gennemlever, er sammenholdet og enigheden i det atlantiske fællesskab. Som hele den vestlige verden ønsker vi forhandling og må ikke trættes i forsøgene på at tilvejebringe en mere stabil verden. Dette er også et dansk synspunkt. Men også vi må huske på, at en forhandling ikke må være det samme som eftergivenhed. Vi kan ikke acceptere og bør aldrig gøre det — og vesten bør ikke gøre det — hvad der synes at være en rettesnor for Sovjetunio-